
Література:

1. Географія Вінницької області: проб. навч. посіб. для середньої школи. Ред.: Г. І. Денисик, Л. Ф. Жовнір. Вінниця : Гіпаніс, 2004. 306 с.
2. Мудрак О. В., Ганчук М. М., Мудрак Г. В., Серебряков В. В., Шевченко І. А., Хаєцький Г. С. Оцінка рекреаційного потенціалу регіонального ландшафтного парку «Мурафа». *Людина та довкілля. Проблеми неоекології*. 2022. Вип. 37. С. 123-136. DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-4224-2022-37-11>
3. Царик Л.П. Географічні засади формування і розвитку регіональних природоохоронних систем: концептуальні підходи, практична реалізація. Монографія. Тернопіль: СМП «Тайп», 2009 320 с.

Petro TSARYK, Lesia TSARYK. MURAFKA REGIONAL LANDSCAPE PARK: LOCATION FEATURES AND RECREATION POTENTIAL ASSESSMENT

The peculiarities of the location of the regional landscape park «Murafa», its geographical position, and the peculiarities of the natural environment are considered. The protected areas included in the park were considered. The recreation potential of the park was evaluated according to many indicators.

Key words: regional landscape park, «Murafa», recreational potential, natural environment.

УДК 338:48

ВИВЧЕННЯ ПОЧАЇВСЬКОЇ ЛАВРИ, ЯК ОБ'ЄКТА РЕЛІГІЙНО-ПАЛОМНИЦЬКОГО ТУРИЗМУ

Галина ЯВОРСЬКА

Тернопільський фаховий коледж харчових технологій і торгівлі

У статті розглядаються особливості розвитку релігійно-паломницького туризму, дослідження туристично-релігійних центрів, святих місць, та об'єктів священної історії. Визначено місце Почаївської Лаври у розвитку релігійно-паломницького туризму.

Ключові слова: туризм, храм, туристична організація, сакральна архітектура, православ'я, монастир.

Туризм як галузь індустрії і спосіб життя базується на відвічній потребі людини у пізнанні навколишнього світу, природи, культури та її схильності до мандрів, першовідкриттів, пересування у просторі та часі. Сьогодні люди подорожують з найрізноманітнішими цілями, такими як заняття спортом, відпочинок, участь у спортивних походах, ознайомлення з місцевими пам'ятками культури, відвідування рідних місць. Так виникають нові, сучасні види туризму, до яких можна віднести і релігійно-паломницький туризм [2].

Найбільш відвідуваними туристично-релігійними центрами України є Києво-Печерська, Почаївська і Святогірська лаври, Зимненський Успенський монастир, Глинська пустинь та інші монастирі й храми країни, які належать до релігійно-паломницьких центрів світового і міжнародного значення, завдяки наявності великих святинь на їх території [1].

Релігійний туризм належить до найдавніших видів туризму. Його витоки сягають часів формування основних світових релігій. Сучасні паломники користуються різними транспортними засобами, причому, окрім релігійної мети подорожі до релігійних місць, вони можуть мати й інші цілі. Домінуючою релігією в Україні є християнство, на яке припадає майже 95% віруючих, з них 54,5 % – православні, 18,6% – католики [3].

Метою дослідження об'єкту релігійно-паломницького туризму зокрема Почаївської лаври є опанування основних понять релігійного туризму та паломництва, вивчення історії розвитку монастиря та його приуроченість до різних гілок християнства. Усвідомлення місця релігійно-паломницького туризму на території Почаївської лаври в сучасній індустрії туризму.

З давніх давен й по сьогодні Почаївський монастир є однією з найвідоміших святинь, яку щорічно відвідують тисячі прочан. Почаївська лавра являється найбільшою православною святинею Волині й друга, після Києво-Печерської лаври в Україні.

Вважається, що достовірних даних про створення Почаївського монастиря. Одна з версій пов'язується з тим, що монастир заснували до або після Монголо-татарської навали на Русь, а інша з тим, що на Почаївській горі були природні сухі печери, у яких оселялися монахи-пустельники. Також за переказами у 1240 році на Почаївській горі було явлення Божої Матері інокам і селянам-пастухам.

В комплекс монастиря крім численних культових будівель входять кам'яні і дерев'яні оборонні споруди XVII ст. (вежі та стіни), адже монастир за свою історію витримав не одну облогу.

Почаївська лавра – одне з величних в Україні місць прощі на Успіння Пресвятої Богородиці (28 серпня) і преподобного Йова (10 вересня). До її святинь належать: слід стопи Матері Божої з джерелом цілющої води, її чудотворна ікона, мощі преподобного Іова, Амфілохія [4].

Можна стверджувати, що історико-культурний об'єкт Почаївська лавра, які є об'єктом релігійно-паломницького туризму, який становлять культурну основу людства та роблять вагомий внесок України у скарбницю світової релігійної та туристичної цивілізації.

У зв'язку з цим особливої уваги потребує туристично-екскурсійна робота і розробка відповідних туристичних маршрутів саме у Почаївський монастир з метою отримання знань про історію, культуру та релігію в Україні, які є духовними стрижнями національної культури і об'єднуючою основою нації. І досить прикро, що саме зараз даний об'єкт туристичної галузі недоступний для всіх охочих пізнати архітектуру та культурну складову, оскільки політичне бачення жителів монастиря не співпадає з політичною дійсністю та реаліями в країні.

Також хочеться відзначити, що Україна сьогодні має необхідні умови і ресурси для розвитку внутрішнього туризму, перед усім, багату історико-культурну та релігійну спадщину. Значну її частину складають архітектурні та сакральні пам'ятки, що збереглись до наших днів, більшість з яких являються культовими спорудами. Тому, надзвичайної актуальності набуває популяризація національної історико-культурної та релігійної спадщини шляхом включення її об'єктів інфраструктуру вітчизняного та іноземного туризму.

Література:

1. Патійчук В. О. Україна в системі міжнародного релігійно-паломницького туризму. Науковий вісник Волинського державного університету ім. Лесі Українки. 2002. № 1. С. 223-227.
2. Сапелкіна З.П. Релігія і культура. Релігійний туризм: навч. посіб. К.: Вид-во Акад. праці і соц. відносин Федер. проф. спілок України, 2012.
3. Кузик С.П. Географія туризму: навчальний посібник. Київ: Знання, 2011. 271 с.
4. Яроцький П. Л. Паломницький (релігійний) туризм в Україні: перспективи розвитку. Релігієзнавство. Навчальний посібник: 2-ге вид. К., 2004.

Halyna YAVORSKA. STUDY OF THE POCHAYIV LAVRA AS AN OBJECT OF RELIGIOUS AND PILGRIMAGE TOURISM

The article examines the peculiarities of the development of religious and pilgrimage tourism, the study of tourist and religious centres, holy places, and objects of sacred history. The place of the Pochayiv Lavra in the development of religious and pilgrimage tourism is determined.

Key words: *tourism, temple, tourist organization, sacred architecture, orthodoxy, monastery.*